

[Auken.]

lovforslaget falder i 3 afsnit. Det første afsnit angiver lovens formål, det andet afsnit vedrører landsplanlægningen, og det tredje vedrører den regionale planlægning.

Der lægges, for så vidt angår lovens formål, vægt på den bedst mulige anvendelse af landets areal og naturressourcer og på, at der sker en samordning af de enkelte dispositioner inden for rammerne af den økonomiske samfundsplanlægning. Navnlig hensynet til en samordning af den fysiske planlægning og sektorplanlægningen med den økonomiske planlægning er der grund til at understrege. Alt for mange triste erfaringer i de senere år på manglende sammenhæng mellem den økonomiske og den fysiske planlægning understreger alvoren i dette ønske. Det gælder både koordinationen i den statslige sektor og den tilstræbte koordination mellem den statslige og den kommunale budgetlægning, der i høj grad må have sammenhæng med samarbejdet mellem stat og kommune på den fysiske planlægnings område.

Den anden del af lovforslaget vedrørte, som jeg sagde før, landsplanlægningen. I bemærkningerne er der gjort opmærksom på, at en egentlig lovfæstelse i og for sig ikke er nødvendig, men at en direkte lov hjemmel i loven for landsplanlægning mere tjener til at understrege regeringens politiske vilje og ansvar i planlægningen. Bemærkningerne fremhæver også, at man tænker sig planlægningen foretaget først og fremmest i regeringens planlægningsudvalg, men at en lovfæstelse af et ministerudvalg formentlig ville stride mod forfatningen og det traditionelle siden 1848 kendte ministerialsystem i centralforvaltningen.

Man kunne måske tilføje, at den vigtigste forudsætning for en aktiv og effektiv landsplanlægning er en god regering. Denne forudsætning er som bekendt for tiden opfyldt, men det ville utvivlsomt stride mod grundloven og almindelig parlamentarisk opfattelse, hvis man direkte indføjede en paragraf om, at „Danmark altid bør have en god regering“, og derved bandt fremtidige folketingsflertal. Derfor er forslaget vigtigste bestemmelse nødvendigvis usynlig.

Landsplanlægningen har på to måder snævert tilknytning til den regionale planlægning. For det første skal regeringen til

brug for den regionale planlægning udforme såkaldte landsplandirektiver til regionalplanlægningen, der tilkendegiver en landsmålsætning, en landsplanmæssig målsætning, som på denne måde bliver til en bindende forudsætning for den regionale planlægning. Denne bestemmelse i lovforslagets § 4 er et vigtigt og nyttigt led i landsplanlægningen, da den giver mulighed for en smidig forhåndsstyring af den regionale planlægning ud fra landspolitiske hensyn.

For det andet får boligministeren en ret vidtstrakt indflydelse, ved at han efter forslaget § 14 skal godkende de af amtsrådet vedtagne regionalplaner. Socialdemokratiet lægger vægt på de centrale koordinerings- og styringsmuligheder, der ligger i, at boligministeren kan nægte godkendelse, kan nøjes med godkendelse af en del af planen og endelig kan ændre i selve den udarbejdede plan. Imidlertid vil jeg gerne spørge ministeren, om man ikke er indstillet på at administrere beføjelsen i § 14, stk. 2 og stk. 3, i nært samarbejde med de berørte myndigheder og med en rimelig tilbageholdenhed.

Det samme spørgsmål bør måske rejses i forbindelse med lovforslagets § 19, hvor boligministeren i sager af mere vidtrækkende betydning kan overtage de lokale planmyndigheders beføjelser til at meddele tilladelser og dispensationer. Vi kender alle fra dagspressen urovækkende eksempler på, at en sådan bestemmelse i høj grad i konkrete tilfælde kan være tiltrængt, men jeg vil gerne spørge boligministeren, om han er indstillet på at administrere også disse beføjelser i snævert samarbejde med de berørte myndigheder.

Den tredje og vigtigste del i lovforslaget er bestemmelsen om regionplanlægning. Regionplanlægning kan i princippet tænkes udformet på to forskellige måder. Man kan tænke sig en aktiv regionplan indsat, hvor initiativet udgår fra regionplanmyndigheden, og hvor i det hele taget regionplanmyndigheden spiller den dominerende rolle i processen. Desuden er en aktiv regionplanlægning kendetegnet ved at dække et bredt område og lægge styrke bag gennemførelsen af den endelige plan. Et godt eksempel herpå er den foreslåede lov om regionplanlægning i hovedstaden.

En passiv regionplanlægning derimod er mere registrerende, mere en sammenfatning